

Cadru de Referință al Competențelor pentru Învățarea Literației Cetățeniei Europene

Acest Cadru de Referință a fost elaborat prin Programul European: ELICIT – 510624-LLP-1-2010-1-FR-COMENIUS-CMP, finanțat de Comisia Europeană. Un număr de 16 parteneri din 8 state membre diferite din Uniunea Europeană au convenit asupra acestei prime versiuni la Reuniunea de la Cordoba din 4 februarie, 2012. Această versiune va fi revizuită pentru Reuniunea de la Sofia în 2013.

Cadrul ELICIT are obiectivul de a oferi cadrul conceptual la care formatorii cadrelor didactice și cititorii să se poată referi când concep curriculumul unui curs pentru formarea inițială sau continuă a profesorilor, astfel încât toți profesorii și toți cei ce fac parte din personalul educațional peste tot în U.E. să poată dezvolta și intensifica Educația pentru Literația Cetățeniei Europene.

Deși Cadrul de Referință ELICIT nu răspunde la problemele pe care le pune metodologia sau pedagogia, care sunt în responsabilitatea profesioniștilor înșiși, partenerii ELICIT doresc să sublinieze următoarele recomandări preliminare:

- Profesorii ar trebui să fi atins nivelul 5 al tabelului competențelor ELOS (ELOS-CFEC) www.europeesplatform.nl/sf.mcgi?917
- Literația europeană ar trebui să pătrundă în toate disciplinele și practicile educaționale ale curriculumului școlar
  - Cunoștințele în toate domeniile ar trebui să fie reactualizate constant
  - Ar trebui să fie preferate practici Interactive, cooperative, cross-curriculare, interdisciplinare și interculturale
  - Materiile ar trebui studiate dintr-un punct de vedere multinațional

2012-02-04

- Ar trebui încurajate abordările comparative și intertextualitatea
- Ar trebui dezvoltate învățarea & gândirea critică
- Școlile și instituțiile de formare a cadrelor didactice ar trebui să fie deschise spre un mediu mai larg
- Proiectele de mobilitate și schimburi europene trebuie să fie încurajate pentru elevi și să devină obligatorii pentru profesori
- Ar trebui concepute scenarii de proiect pentru munca de proiect internațional
- Cunoașterea experiențială ar trebui validată
- Ar trebui dezvoltate autoreflexia și gândirea autonomă a profesorilor
- Ar trebui cunoscute și folosite procedee și instrumente de evaluare adecvate, ex. MICE, SWOT, etc.

În acest Cadru de Referință au fost abordate șapte domenii de competențe pentru profesori:

1. Proiectarea de Curriculum
2. Literația europeană
3. Educația interculturală
4. Dezvoltarea personală și motivația elevilor
5. Folosirea TIC
6. Etosul școlar
7. Evaluarea

Folosim termenii “școlari”, “elevi”, ori “cursanți”, indiferent.

Domenii de competențe pentru profesori	Domenii ale cunoașterii	Rezultate dorite/așteptate pentru elevi, studenți, cursanți
<p>1.PROIECTAREA DE CURRICULUM</p> <p>Profesorii ar trebui să fie capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> -identifice diferite puncte de vedere europene legate de temele din curriculum -identifice și să actualizeze elementele de OEI (Orientarea Europeană și Internațională) în curriculum pentru a crea continuitate în privința temelor din curriculum -recunoască dimensiunea europeană în curriculumul lor național -promoveze schimbări în curriculumul lor național pentru a introduce dimensiunea europeană în cunoașterea obiectelor de învățământ - promoveze introducerea “Studiilor Europene” în curriculumul lor național -includă perioade de mobilitate și de cunoaștere experiențială în curriculum - promoveze recunoașterea și echivalarea curriculei naționale în scopul de a facilita mobilitatea profesorilor, elevilor/studenților în U.E. 	<ul style="list-style-type: none"> -toate domeniile cunoașterii ar trebui să aibă o perspectivă europeană într-un context mondial, global <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Inrădăcinare în contextul local ⇒ Moștenirea istorică și patrimoniu cultural diferit ⇒ ‘Glocal’ = “Global + Local” - toate disciplinele -Principiile democrației U.E. -Toate aspectele istoriei, geografiei, etc., care sunt relevante pentru dezvoltarea și înțelegerea Europei astăzi -Indicatori și procedee de evaluare europeană și internațională 	<ul style="list-style-type: none"> -Elevii au o cunoaștere de bază despre felul cum funcționează instituțiile europene -Elevii sunt capabili a se vedea ca participanți activi în procesul de construcție a U.E. -Elevii sunt capabili să ia decizii responsabile ca cetățeni europeni -Vezi cadrul ELOS-CFEC www.europeesplatform.nl/sf.mcgi?917

Domenii de competențe pentru profesori	Domenii ale cunoașterii	Rezultate dorite/așteptate pentru elevi, studenți, cursanți
<p>2. LITERAȚIE EUROPEANĂ Profesorii ar trebui să fie capabili să :</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbogățesc cunoștințele elevilor cu valorile și principiile democrației europene - crească și să susțină motivația, curiozitatea și interesul elevilor față de temele și problemele europene (incluzând limbile) - stimuleze profesorii și elevii să folosească activ două limbi străine (U.E. 2020) - să crească conștientizarea față de datoriile lor cetățenești în calitate de cetățeni europeni - să ajute pe studenți în accesarea și procesarea informației legate de aspectele europene - inspire colaborarea elevilor la nivel național, european și internațional - încurajeze mobilitatea elevilor în cadrul U.E. și în alte țări - participe, să inițieze și/sau să coordoneze un proiect european - Administreze/coordoneze o rețea (network) de școli europene 	<ul style="list-style-type: none"> - Valorile și principiile democrației U.E. - Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf - Instituțiile U.E. și cum funcționează ele - Politicile U.E și programele asociate lor - Conexiuni și interacțiuni între nivelele local, regional, national și european - Mituri, legende, religii, filosofie, artă, moduri de viață, limbi și toate materiile din curriculum - EUROPEANA: http://www.europeana.eu/portal/ 	<ul style="list-style-type: none"> - Elevii au învățat despre U.E. și au dezvoltat conștientizarea a ceea ce înseamnă să fii european - Elevii sunt curioși și motivați să afle mai multe informații despre U.E. - Elevii sunt capabili să proceseze informația despre U.E. în mai mult de o limbă - Elevii au învățat cum să învețe - Elevii sunt dornici să participe în programe de mobilitate - Elevii sunt capabili să se vada ca participanți activi în treburile U.E.

Domenii de competențe pentru profesori	Domenii ale cunoașterii	Rezultate dorite/așteptate pentru elevi, studenți, cursanți
<p>3. EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ</p> <p>Profesorii ar trebui să fie capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> -intensifice conștientizarea elevilor despre necesitatea atitudinilor interculturale în cadrul unei Europe multiculturale -dezvolte competența interculturală a elevilor -să manifeste competențe interculturale în practica zilnică, să fie pregătiți constant pentru întâlniri interculturale în care să-și exercite cunoștințele, discernământul și competențele și să aibă un repertoriu larg de strategii pentru a face față diferitelor valori, obiceiuri și practici printre membrii grupului intercultural (Sursă INCA: http://www.incaproject.org/framework.htm) 	<ul style="list-style-type: none"> -Drepturile omului (<i>Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene</i>), valori, credințe, religii, culturi, limbi, sexe, identități, minorități... -Mobilitate și migrație -Cadru de Competențe Interculturale și instrumente de Evaluare a Competențelor Interculturale http://www.incaproject.org/framework.htm 	<p>Elevii au dezvoltat atitudini de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respect mutual -deschidere și respect pentru alteritate -conștientizare culturală critică -empatie -luare de decizii interculturale -tolerare a ambiguității -adaptabilitate -flexibilitate

Domenii de competențe pentru profesori	Domenii ale cunoașterii	Rezultate dorite/așteptate pentru elevi, studenți, cursanți
<p>4. DEZVOLTAREA ȘI MOTIVAREA PERSONALĂ A ELEVILOR</p> <p>Profesorii ar trebui să fie capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> - accentueze autoreflexia elevilor - dezvolte încrederea în sine și autoaprecierea în privința percepției lor despre ei înșiși ca cetățeni europeni - îi facă pe elevi să fie conștienți că educația nu este o datorie ci un privilegiu și că această motivație este o condiție pentru a performa ca antreprenori (la școală și în afara școlii) -încurajeze pe elevi să genereze idei creatoare și să le transforme în acțiuni effective -pună bazele pentru învățarea pe toată durata vieții și să profite de oportunitățile europene -crească conștientizarea despre realitățile pieței de muncă europene -informeze pe elevi despre perioadele de studiu, oportunitățile de muncă, etc. în alte țări U.E. 	<ul style="list-style-type: none"> -Psihologie, sociologie -Oportunități oferite de către asociații europene, fundații, etc. -Programe europene care susțin mobilitatea, perioade de studiu și experiență de lucru în alte țări europene -Cunoștințe despre lumea muncii, întreprinderi, succes și recalificare -Educație pentru carieră <ul style="list-style-type: none"> -Plasamente de lucru în U.E. -Cererea pieței de muncă -platforma EURES, de exemplu: http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=en&langChanged=true 	<ul style="list-style-type: none"> -Elevii știu cum și unde să caute informații relevante privind studiile și locurile de muncă în U.E. -Elevii /studenții sunt gata să încerce și să petreacă perioade de studiu, de plasare la locuri de muncă în alte țări ale U.E. și în alte părți -Elevii au dezvoltat practici de autoevaluare pozitivă -Elevii au dezvoltat o mai mare conștientizare a beneficiilor experiențelor de învățare informală

Domenii de competențe pentru profesori	Domenii ale cunoașterii	Rezultate dorite/așteptate pentru elevi, studenți, cursanți
<p>5. USE OF ICT</p> <p>Profesorii ar trebui să fie capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> -găsească și să proceseze informații relevante pentru predarea aspectelor europene -acționeze ca moderatori /formatori în procesul de învățare formal și informal (sarcini, muncă de proiect, exerciții etc..) atunci când elevii folosesc instrumente online -stabilească situații de învățare comunicativă interactivă cu parteneri europeni -constituie și să participe la Rețele Educaționale Europene -folosească instrumentele necesare pentru munca în proiecte internaționale (bloguri, wiki, e-journal, videoconferință, etc...) -identifice și să facă față laturii întunecate a Internetului -crească conștientizarea elevilor în legătură cu etica și rețelele sociale ale Internetului 	<ul style="list-style-type: none"> -Cunoașterea la zi a învățării TIC și e-learning -Cunoașterea generală a comunităților virtuale -Informarea asupra programelor folosind resursele online și rețelele (eTwinning de exemplu) -Principiile și metodologia e-learning -Etica folosirii Internetului -Principiile situațiilor de învățare autonomă și individuală -Validarea cunoașterii informale 	<ul style="list-style-type: none"> -Elevii știu cum să utilizeze adecvat diferitele instrumente online -Elevii învață autonom; sunt utilizatori conștienți și critici ai informațiilor privind problemele europene <p>(vezi ELOS)</p> <p>www.europeesplatform.nl/sf.mcgi?917</p>

Domenii de competențe pentru profesori	Domenii ale cunoașterii	Rezultate dorite/așteptate pentru elevi, studenți, cursanți
<p>6. ETOSUL ȘCOLAR</p> <p>Profesorii ar trebui să fie capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> -identifice dimensiunea europeană în declarația de misiune a școlii, care ar trebui să integreze Valorile Europene (Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene) -consolideze elementele OEI/dimensiunea europeană în curriculum -promoveze proiecte europene pentru școală 	<ul style="list-style-type: none"> - Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene -Politici și programe educaționale europene -Programe U.E. ca și: <ul style="list-style-type: none"> Programul Învățare pe toată durata vieții Parlamentul Tineretului Forumul Tineretului Tineret în Acțiune EVS (Serviciul Voluntar European) Europa pentru Cetățeni Etc. -Teorii și practici de rezolvare a problemelor în context național și internațional -Cunoașterea procedurilor managementului de proiect 	<p>În calitate de cetățeni bine informați, elevii sunt pregătiți să:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Participe cu alți elevi în proiecte europene comune inițiate de către școală -Împărtășește experiența cetățeniei europene cu colegii din școala lor sau din altă parte -Lucrează într-o rețea de învățare informală <p>Elevii au dobândit competențe civice care le vor permite să:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ia parte la procese de luare a deciziilor colaborative -ia decizii în timpul alegerilor cu suficientă cunoaștere a mizei problemelor <p>(ELOS, domeniul 4)</p>

Domenii de competențe pentru profesori	Domenii ale cunoașterii	Rezultate dorite/așteptate pentru elevi, studenți, cursanți
<p>7. EVALUAREA</p> <p>Profesorii ar trebui să fie capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> -evalueze nivelul de stăpânire a literației europene de către elevi la începutul, pe parcursul și la sfârșitul episoadelor de învățare specifică - fie familiarizat cu instrumentele europene de evaluare -le folosească pentru evaluare și certificare -încurajeze pe elevi să le folosească pentru autoevaluare -îmbine criteriile naționale și europene când sunt relevante, pentru a facilita mobilitatea -ia în considerare procedeele de evaluare europeană și internațională, precum PISA 	<ul style="list-style-type: none"> -Baza de cunoștințe a literației europene, cu concentrare asupra înțelegerii complexe a mediului natural, construit, social și economic din punct de vedere a contextelor local, regional și global -Diferitele metode de apreciere și evaluare, și avantajele și neajunsurile implementării lor în practică -Cunoașterea indicatorilor pentru educație europeană și internațională -Instrumentele europene pentru evaluare ca CFEC, CEFR, EuroPass, ECVET, ECTS, MICE, INCA, etc. -Oportunități pentru carieră, plasamente de lucru și cereri ale pieței muncii în U.E. (platforma EURES, de exemplu) http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=en&langChanged=true 	<ul style="list-style-type: none"> - Încredere în sine adecvată - Abilite de a se acomoda cu diversitatea - Demonstrarea abilității de a lua inițiativă - Facilitarea inserției profesionale - Cunoașterea oportunităților și capacitatea de a face propriile alegeri <p>(vezi ELOS)</p> <ul style="list-style-type: none"> -autoevaluare cu efect pozitiv de continuare, anume încurajare și susținere a învățării pe toată durata vieții

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.